

El nostre cercle de conferències quaresmals

Conferència pel Dr. Carles Cardó

Diuenge, dia 14 del passat febrer en el local de l'Acció Popular de Berga van iniciar-se una sèrie de conferències que donaran prestigiosos oradors i publicistes de l'Acció Popular sobre temes de palpitant actualitat. La que va donar el Canonge de la Seu de Barcelona, Dr. Carles Cardó, fou un comentari a l'encíclica «Quadragesimo anno» del Papa Pius XI. Amb un llenguatge verament suggestiu i persuasiu va exposar la qüestió social en la seva gènesi, les diferents escoles que han volgut donar-hi una solució, principalment la lliberal, la socialista i la catòlica en les seves dues bifurcacions de conservadors i progressistes. El savi conferenciat assenyala com a causa principal de tot aquest capgirament d'idees que ens ha portat a una lluita, cada dia més aferrissada, de classes, la revolució francesa que volen divinitzar a la raó humana, la feu regla i norma de tota vida, i font de tots els drets. L'Estat en totes les seves formes ve del poble, la sobirania popular porta necessàriament a un absolutisme estatal i a un anarquisme revolucionari. Desnaturalitzada la font del dret, i materialitzada la concepció de la vida el lliberalisme implantà el règimen de lliure concurrència, i de competència, la fam de riqueses i els desig creixent de noves satisfaccions; bandejà del cor dels patrons tot sentiment de responsabilitat moral, tota idea d'humanitat envers el pobre obrer i aquest fou explotat amb una tirania insospitada.

La necessitat de buscar nous mercats per a donar sortida a la sobreabundant producció afavorida amb l'invençió de grans maquinàries que donaren gran impuls a les indústries, provocà la creació de noves necessitats, de superfruitats, i de nous refinaments en totes les manifestacions de la vida.

Contra aquest abús del capitalisme no cessà el crit amonestador de l'església per mitjà dels seus grans Corifeus, de les seves Autoritats, i principalment del Papa Lleó XIII en la seva famosa carta magna, l'Encíclica «Rerum Novarum».

El Papa recorda la finalitat que tenen les riqueses en la vida, la funció social que té el dret de propietat, que si bé es individual en el seu conreu i explotació, en el seu aprofitament és social i col·lectiu. Dóna les normes del just salari, per tal d'aquest sigui suficient per a satisfer les necessitats i justes conveniències d'un obrer sobri i morigerat; i com aspiració assenyala la conveniència del salari familiar per al sosteniment de la llur família.

Assenyala el Papa el dret de sindicar-se com mitjà just i honest per a vindicar els seus drets la classes obrera contra les injustes opresions dels patrons. Els

catòlics, conservadors alguns, varen esverar-se davant tals manifestacions, i alguns fins pregaven per la conversació del Papa. El conferenciant va remarcar les directives donades per alguns, catòlics, que ell anomena reformistes o progressistes i els fruits que el seu treball ha produït.

Simultàniament a aquesta reacció catòlica hi hagué la reacció de les masses obreres provocada pel socialisme a base de les mateixes idees del capitalisme, materialisme i concepció teleològica naturalística de la vida. El socialisme no vol sinó implantar un règim de democràcia i d'igualtat, aon l'estat seria l'únic propietari, seria el Patró únic pro aquest tant absolutista com els mateixos patrons d'abans. Socialisme és essencialment lluita de classes per aixó el millorament que intenta del obrer es fictici i són d'apariència, puix li convé mantindre aquest estat de lluita únic normal en la seva concepció de la vida, ja que sens l'esperit, sens ideal és una utopia parlar de justícia i de dret, sols pot parlar-se de força i lluita dels uns contra els altres.

El socialisme vol que l'obrer pateixi fam, perquè el dia que esdevingui propietari i trobi un benestar serà conservador i no revolucionari.

El socialisme porta fatalment al comunisme, com la experiència ho demostra.

Davant les actuals circumstàncies econòmiques que són molt més greus que en temps de Lleó XIII, l'única solució veritable és la que assenyala Pius XI en la seva Encíclica «Quadragesimo anno» en la que referma els principis del Papa Lleó XIII referent a la funció social del dret de propietat ja assenyalada per St. Tomàs, posant limits al mateix dret que cal que determini el còdic civil.

Reivindica la justícia del salari individual i diu que és de justícia legal el salari familiar. L'ordenació econòmica deuria aspirar també a fer participant al obrer en l'empresa ja sigui amb les diferents formes d'accionariat, ja de obligacions. Feu una acurada exposició dels diferents mitjans a emprar per a remeiar la trista situació econòmica i moral del obrer.

Acabà dient, que l'agreugement de la qüestió social es deu principalment al estat de corrupció moral de nostra societat, el seu estat agònic fan impossible cap inoó vació sens un nou trasbalsament i una nova convulsió de mort. Cal meditar i pensar que sols hi ha dues solucions possibles, o anem a Roma directament seguim les ensenyances que provenen dels principis evangèlics de pau, justícia i amor; o anem a Moscou d'aon vindrà una catàstrofe universal, acabant d'una vegada amb la moderna civilització per a deixar únicament persistent l'església, la qual tornarà a bastir una nova civilització cristiana damunt les runes dels pobles com ho feu en la edat mitjana després de l'invasió dels barbres. Sols la Pau del Crist pot oferir i donar una vera solució als problemes que avui tan ens preocupen. La conferència du-